MOTIE Struikelstenen

De raad van de gemeente Leeuwarden, in vergadering bijeen op 4 november 2026 gehoord hebbende de beraadslaging, over de begroting van de gemeente Leeuwarden 2027,

Constaterende dat:

- In de Tweede Wereldoorlog in Leeuwarden 546 van onze Joodse inwoners om het leven zijn gekomen door toedoen van het nationaalsocialisme in Nederland.
- Een Struikelsteen, ook wel een Stolperstein genoemd, opgedragen is aan slachtoffers van het nationaalsocialisme: al diegenen die zijn vervolgd, gedeporteerd, vermoord, gedwongen te emigreren of tot zelfmoord gedreven door het naziregime.
- In de gemeente Leeuwarden de Stichting Behoud Joods Erfgoed Friesland het initiatief uitvoert voor het leggen van deze gedenkstenen en zich inzet voor het behoud van het Joodse erfgoed in Fryslân.
- De SBJEF de unieke geschiedenis en tradities van de Joodse gemeenschap documenteert en beschermt, met als doel het toegankelijk te maken voor huidige en toekomstige generatie.

Overwegende dat:

- De SBJEF geen subsidie ontvangt van de gemeente Leeuwarden.
- Op 15 april 2024 de eerste Stolpersteine in de gemeente Leeuwarden werden gelegd en het inmiddels gaat om 116 gelegde stenen.
- De SBJEF de komende jaren ongeveer 675 Stolpersteine in totaal wil realiseren[1].
- Het ongeveer om 65 Stolpersteine, per legging, per jaar, gaat.
- Voorafgaand aan de legging van de Stolpersteine, er grondig onderzoek naar de geschiedenis van de slachtoffers en een aanvraagprocedure bij de gemeente plaatsvindt.
- De SBJEF verwacht in totaal €165.000 euro nodig te hebben voor het leggen van alle Stolpersteine[1]
- Het voor de stichting niet mogelijk is alle struikelstenen zelf te financieren.

[1] *Het precieze aantal kan nog niet worden genoemd omdat men niet alleen een steen legt voor de slachtoffers maar ook voor overlevenden die in een huis hebben gewoond met een of meerdere vermoorde familieleden. De SBJEF doet daar onderzoek naar per huis. De verbonden historicus aan de SBJEF spreekt van zeker 675.*

- Het aanleggen van de struikelstenen bijdraagt aan het structureel herdenken en herinneren aan het leed uit de Tweede Wereldoorlog en wij daar als gemeenteraad van Leeuwarden op deze wijze een impuls aan kunnen geven.

Verzoekt het college:

- In 2027 een bedrag van 25 duizend euro beschikbaar te stellen aan de Stichting Behoud Joods Erfgoed Friesland (SBJEF) voor het aanleggen van struikelstenen in de gemeente Leeuwarden.
- Dit bedrag te dekken uit het Impuls Sociale Investeringen (ISI).

En gaat over tot de orde van de dag.

Wieke Goudzwaard, CDA

Geu Luik, VVD

Carlijn Niesink, Christen Unie

Otto van der Galien, GBL058

Ryan Veeman, JA21,

Aldo Schelvis, SP

Raisa Schlepers, PRO

Jan Willem Tuininga, FNP

Ivo van der Meer, D66

Johannes Beers, PvdD

[2] https://nos.nl/collectie/13959/video/2516924-eerste-stolpersteine-in-leeuwarden-bijzonder-en-emotionele-dag

[3] https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/17183471/met-de-struikelstenen-worden-de-namen-van-vermoorde-joden-teruggebracht-naar-leeuwarden

[4] https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/17091539/barend-cohen-overleefde-als-enige-van-de-familie-de-oorlog

[5] https://www.frieschdagblad.nl/regio/dertig-stolpersteine-in-de-transvaalwijk-misschien-sliep-josua-of-izaak-wel-in-mijn-slaapkamer/156373694.html